

Memòria anual 2019

Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar (AMSP)

Aquesta memòria recull totes les activitats, tasques
i projectes que s'han dut a terme o en les quals ha
participat l'Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar.

Text i fotografies: Cristina Bosch (Arxivera Municipal)

Fotografia de portada: Santpolencs sortint de la presó de Mataró l'any 1936 (Arxiu Pere Sauleda)

Índex

Introducció.....	pàg. 4
El Servei d'Arxiu Municipal.....	pàg. 5
Organització i tractament dels fons documentals.....	pàg. 5
1. Inventari i classificació de fons.....	pàg. 5
Sol·licituds de documentació.....	pàg. 6
1. Consultes i préstecs interns o administratius.....	pàg. 6
2. Consultes d'usuaris externs o ciutadans.....	pàg. 7
Transferències i ingressos.....	pàg. 8
1. Transferències.....	pàg. 8
2. Donacions.....	pàg. 9
Avaluació documental / Eliminació.....	pàg. 10
1. Eliminació de fons.....	pàg. 10
2. Digitalització de fons.....	pàg. 10
Arxiu i gestió documental.....	pàg. 11
Difusió i activitats.....	pàg. 11
Mitjans de comunicació municipals.....	pàg. 11
1. Pàgina web.....	pàg. 11
2. El blog de l'Arxiu Municipal.....	pàg. 12
3. Ràdio Sant Pol: Bocins d'història.....	pàg. 12
4. ENS.....	pàg. 13
Xarxes socials.....	pàg. 13
Activitats.....	pàg. 15
1. Altres apunts i retalls.....	pàg. 15
2. La Maleta, de Núria Parera.....	pàg. 15
3. Exposició virtual: La maleta de Sant Pol.....	pàg. 16
4. Aquell Sant Pol: la platja i l'espigó.....	pàg. 16
Servei didàctic.....	pàg. 17
Projectes de l'AMSP.....	pàg. 18

Introducció

Aquest 2019 l'ha protagonitzat la reforma del nostre equipament d'Arxiu Municipal. Aquesta és una gran notícia perquè disposarem, per fi, d'un espai adequat per poder dur a terme la nostra tasca, però d'entrada ens ha obligat a traslladar tota la documentació a un espai provisional i aquest fet ha condicionat la nostra dinàmica de treball en molts aspectes al llarg de tot aquest període, així com l'atenció que hem pogut oferir als nostres usuaris.

Cal destacar que el Centre Excursionista de Sant Pol ens ha fet donació del seu fons, que ha volgut cedir al poble. També hem rebut en donació la publicació de Miquel Roura, el santpolenc que va ser víctima de la Setmana Tràgica, que passa a formar part del nostre fons.

Enguany hem creat el Blog de l'Arxiu Municipal, amb l'objectiu de reunir en un sol espai tots els recursos online de què disposem per al coneixement de la història local i permetre-hi l'accés de forma ràpida i senzilla a qualsevol usuari.

D'altra banda, hem mantingut la nostra política de difusió a la xarxa, encetant noves iniciatives com el Calendari d'Advent, que ens ha permès créixer en popularitat i en nombre d'usuaris, i creant una nova exposició virtual: la Maleta de Sant Pol.

Pel que fa a les activitats organitzades, hem donat suport a les iniciatives d'història local, com la presentació del llibre dels germans Sauleda i també hem aconseguit connectar amb els santpolencs amb les nostres propostes, especialment amb la pel·lícula *Aquell Sant Pol: la platja i l'espigó* i amb la commemoració dels 85 anys dels Fets d'Octubre.

Cristina Bosch i Prat
Arxivera Municipal

El Servei d'Arxiu Municipal

• Organització i tractament dels fons documentals

Atès que la reforma de l'equipament d'Arxiu Municipal fa que ens trobem actualment en una ubicació provisional, no ens ha estat possible calcular el detall per unitats d'instal·lació que presentem anualment, de manera que s'ha dut a terme un càlcul aproximat del total de metres lineals.

FONS MUNICIPALS				
TIPUS D'UNITAT D'INSTAL·LACIÓ (UI)	MIDA	NOMBRE D'UI	METRES LINEALS (ML)	
CAPSES M80	0,12 m			
CAPSES M70	0,10 m			
CAPSES DE FORMAT ESPECIAL	0,085 m			
ALTRES				
		2123		TOTAL UI
			254,76	TOTAL ML

FONS NO MUNICIPALS			
FONS	CRONOLOGIA	NOMBRE I TIPUS UI	ML
Jutjat de Pau i Registre civil	1838-1987	43M70	4,3
Hermandad San José	1884-1915	1M70	0,10
Hermandad Nueva Aurora	1884-1974	2M70	0,20
Fons Cor Germanor	1947-2010	5M80	0,6
FET y de las JONS	1956-1974	1M70	0,10
Centre Excursionista de Sant Pol	1994-2018	1M70	0,10
Miquelina Fiter i Rosaura	1940's	2	----
		TOTAL ML	5,4

1. Inventari i classificació de fons

Durant aquest 2019 hem continuat amb l'inventari d'una part molt important de documentació de l'àrea d'urbanisme, que va ser ingressada l'any 2016 i que tenim instal·lada provisionalment. Estem aprofitant per comprovar la documentació que ja teníem a l'AMSP i eliminar duplicats i elements accessoris i de nul valor arxivístic, per tal d'instal·lar definitivament la documentació i disposar d'un inventari plenament actualitzat.

Paral·lelament, estem a l'espera que la Diputació de Barcelona ens faciliti el nou aplicatiu informàtic GIAM, per tal de poder migrar el programari a un nou servidor, que permetrà adaptar la documentació al nou quadre de classificació i oferir més garanties de seguretat.

• Sol·licituds de documentació

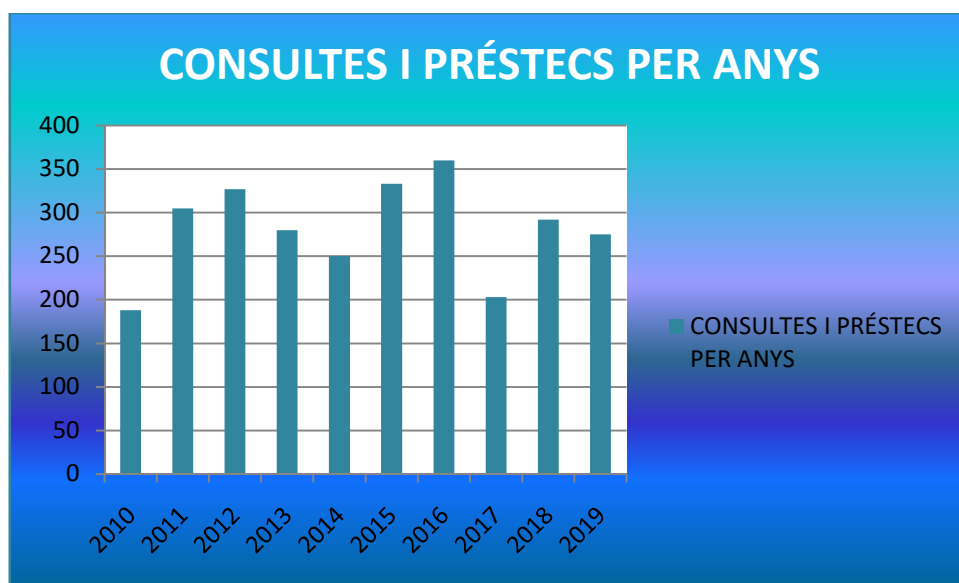
1. Consultes i préstecs interns o administratius

Les consultes internes, que es duen a terme des de les diverses àrees administratives de l'Ajuntament, suposen el 93% del total de la documentació sol·licitada a l'AMSP durant l'any 2019. A la taula que tenim a continuació, podem observar-hi les tipologies documentals consultades pel personal de la nostra corporació.

CONSULTES I PRÉSTECES INTERNS 2018		
UNITAT ADMINISTRATIVA	TIPOLOGIA DOCUMENTAL	PRÉSTECES
URBANISME	Planejament i llicències d'obres	251
ACTIVITATS	Llicències d'activitats	12
RECURSOS HUMANS	Expedients personals	2
REGISTRE	Correspondència d'entrada i sortida	3
SECRETARIA	Convenis, contractació i serveis jurídics	7
	TOTAL DE CONSULTES ANUALS	275

Enguany hem dut a terme un total de 275 préstecs i consultes, la major part de les quals provenen de l'àrea d'urbanisme, que suposa el 91% del total de peticions, seguida a molta distància de les llicències d'activitats, que representen tan sols el 4% de la totalitat.

La xifra de préstecs d'aquest 2019 és inferior a la de l'any passat i se situa un xic per sota de la mitjana. A la gràfica següent, podem observar l'evolució del nombre de préstecs al llarg dels darrers 10 anys.

2. Consultes d'usuaris externs o ciutadans

A la taula següent, podem observar quins són els temes d'interès que han motivat els usuaris a sol·licitar la consulta de documentació de l'Arxiu Municipal.

CONSULTES EXTERNES 2018	
TEMES DE CONSULTA	CONSULTES
Maria Fiter de Sa Riera	1
Informació sobre l'escut de Sant Pol i la relació de la vila amb St Jaume	1
Informació monument a Carrasco i Formiguera	1
Cobla-Orquestra Maresme	1
Jaume Roig	1
Informació sobre el seu avi santpolenc	1
Informació moviment hippy Sant Pol	1
Projecte de recerca orígens de Sant Pol	1
Treball de recerca de Batxillerat sobre el Turisme a Sant Pol	1
Plànols edifici estació RENFE	1
Treball de recerca de Batxillerat sobre els bombardejos a Sant Pol durant la Guerra Civil	4
Pel·lícula Fàbrica Marquès Fulquet	1
Abat Deàs	2
Campanes de Sant Pau	1
Publicitat a Sant Pol al segle XIX	1
Contribució industrial (1890-1930)	1
TOTAL DE CONSULTES=	20

Les consultes externes d'aquest 2019 han mantingut el creixement assolit els darrers anys. La nostra voluntat és la de continuar millorant la presència de l'AMSP a la xarxa, per tal d'arribar amb més facilitat als usuaris i donar-los a conèixer el nostre servei i els nostres fons. Som conscients que aquest fet pot comportar una disminució de les consultes, ja que des del web municipal s'ofereixen recursos en línia, que poden ser consultats directament per l'usuari, però és

clar que la prioritat és facilitar l'accés i permetre la consulta directa i sense filtres. D'altra banda, mantenim l'assessorament a l'usuari per tal de fomentar la interacció amb nosaltres i poder oferir un servei molt més complet, ja sigui de manera presencial o telemàtica.

Així mateix, és necessari treballar en l'inventari i catalogació dels fons no municipals, com el del Jutjat de pau, quan això sigui possible.

D'altra banda, hem insistit en la demanda de millores a l'equipament, que permetessin fer-lo més accessible al ciutadà i poder oferir nous serveis com les portes obertes o les visites escolars, que permetin donar a conèixer el treball que hi duem a terme i els fons que custodiem. Sembla que això ben aviat serà una realitat, amb la finalització de les obres d'adequació de l'edifici d'arxiu.

• Transferències i ingressos

1. Transferències

Durant l'any 2019 l'AMSP ha rebut tan sols una transferència de documentació, procedent de les àrees municipals, que suposa un total de 1,1 metres lineals de prestatgeria. Per tal de conèixer-ne els detalls, podem observar la taula que es mostra tot seguit:

TRANSFERÈNCIES 2018					
NÚM.	DATA	UNITAT PRODUCTORA	TIPOLOGIA DOCUMENTAL	ANY	METRES LINEALS
1	11/03/2019	SECRETARIA	Recursos contenciosos administratius	2004-2007	0,1
			Expedients de contractació	2005-2017	0,54
			Expedients Junta de Govern Local	2012	0,24
			Comissions informatives	2010-2013	0,12
			Juntes de Portaveus	2007-2013	0,1
				TOTAL ML	9,15

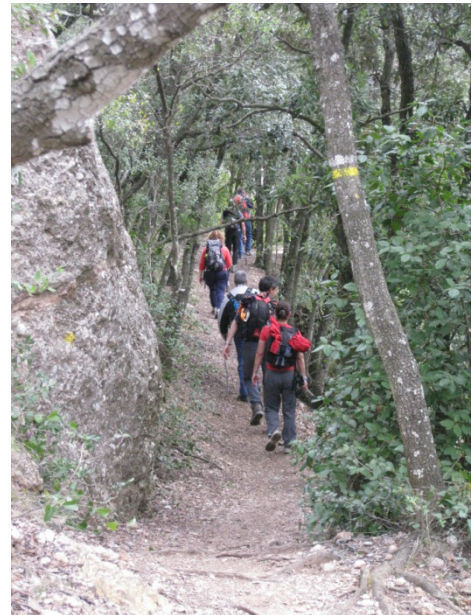
El volum de transferències d'enguany ha estat molt inferior al d'exercicis anteriors. La causa ha estat el trasllat de l'Arxiu Municipal a un edifici provisional, cosa que ha fet impossible l'ingrés de nova documentació, atesa la manca d'espai. A més, cal tenir present que l'any 2018 es va transferir un gran volum de documentació, procedent de les diferents àrees municipals i que encara estem treballant en la transferència d'urbanisme que es va produir l'any 2016, que va suposar l'arribada d'un volum enorme de documentació, que encara no ha pogut ésser catalogada en la seva totalitat, de manera que serà comptabilitzada en els exercicis següents, a mida que sigui possible classificar-la i fer-ne l'inventari definitiu.

2. Donacions

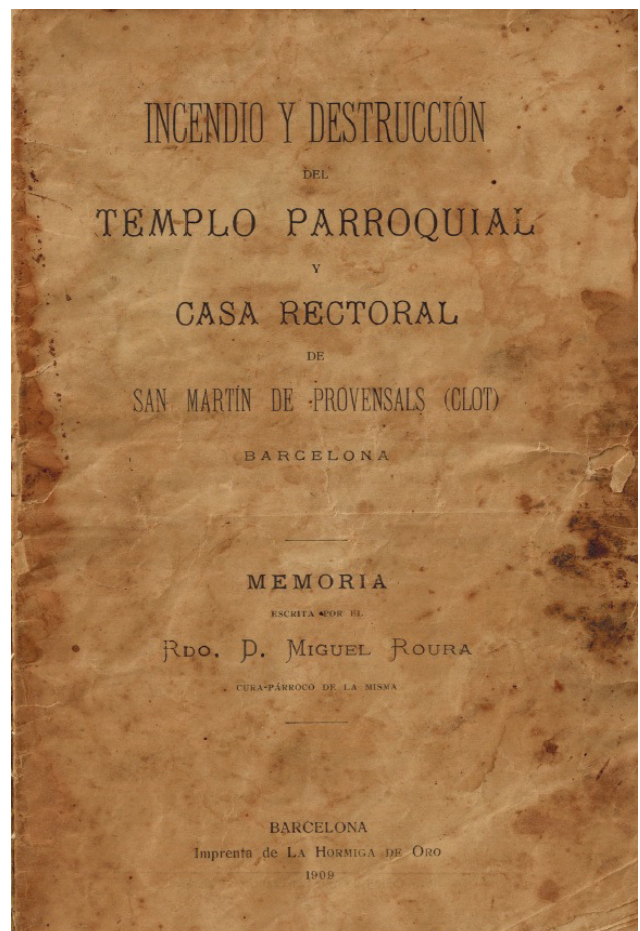
Aquest 2019 l'AMSP ha rebut la donació d'una altra entitat: el fons documental del Centre Excursionista de Sant Pol (CESP), que al llarg dels seus 24 anys d'història va comptar amb 97 socis i va dur a terme nombroses sortides i activitats.

El fons, que comprèn documents i imatges de la trajectòria CESP, ha estat convenientment inventariat i classificat i ja està disponible per a la consulta pública.

Pel que fa al Fons del Cor Germanor, que va ingressar l'any passat, ja es pot consultar en la seva totalitat, doncs durant aquest 2019 s'ha finalitzat la instal·lació del fons d'imatges, utilitzant materials específics per tal de garantir-ne la correcta conservació.

Enguany també hem rebut la donació d'un document molt singular. Es tracta de la memòria que va escriure el santpolenc Miquel Roura i Jover sobre els fets que va viure l'any 1909, en esclatar la Setmana Tràgica. Els revolucionaris anticlericals van calar foc a la parròquia que regentava, la de Sant Martí de Provençals, al Clot, i li van cremar també la rectoria, cosa que el va abocar a una fugida espectacular, digna d'una pel·lícula d'aventures. Finalment, va poder arribar fins a Montgat i agafar una barca que el duria fins a Sant Pol, on va ser rebut com un heroi. Un cop refet del tràngol, va escriure i publicar una memòria sobre aquells fets i la va repartir a totes les cases del poble. Ara aquell relat ha arribat a l'Arxiu Municipal, gràcies a la donació de la nostra companya Teresa Xumetra, a qui volem agrair de tot cor la seva aportació a la història local de la nostra vila.

• Avaluació documental / Eliminació

1. Eliminació de fons

Com cada any, hem prosseguit amb les tasques d'avaluació de la documentació de l'Ajuntament de Sant Pol, d'acord amb la Llei 10/2001 d'arxius i documents i amb les Taules d'Avaluació Documental (TAD), que ens permeten eliminar documentació que ha perdut la seva vigència administrativa, el contingut informatiu de la qual es pot recuperar mitjançant altres sèries documentals. Tot plegat ha permès l'eliminació de 18,98 metres lineals de documentació, que corresponen a les següents tipologies documentals:

Acord Junta de Govern Local de 04/11/19:

- *Manaments de pagament (2006-2012)*

Codi TAD: 38 (DOGC 5157)

Resolució: Destrucció total en un termini de 6 anys des de la data de remissió a l'òrgan o òrgans de control extern

Volum documental: 15,76 ml

- *Manaments d'ingrés (2006-2012)*

Codi TAD: 39 (DOGC 5157)

Resolució: Destrucció total en un termini de 6 anys des de la data de remissió a l'òrgan o òrgans de control extern

Volum documental: 3,22 ml

2. Digitalització de fons

Durant aquest 2019 hem comptat amb la col·laboració d'una persona que, a través d'un Pla d'Ocupació comprès en el Programa de Treball i Formació del Consell Comarcal, ha dut a terme tasques de digitalització de la documentació de l'AMSP. Concretament ha digitalitzat correspondència de sortida entre els anys 1999 i 2010, cosa que ens ha permès eliminar físicament aquesta documentació i alliberar espai de l'Arxiu. Això ha estat possible perquè aquesta sèrie està formada per fotocòpies del document de sortida. En cas que fossin documents originals hauria estat indispensable el compliment dels criteris sobre les condicions que permeten la substitució de documents físics per les seves còpies electròniques de documents amb validesa d'originals, que comprèn l'Acord 1/2010 de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental.

A la graella següent podeu observar el volum de documentació digitalitzada, per anys:

DOCUMENTACIÓ DIGITALITZADA PLA D'OCCUPACIÓ 2019-2020				
TIPOLOGIA DOCUMENTAL	CRONOLOGIA	NOMBRE D'U.I.	TIPUS D'U.I.	ML
Correspondència de sortida	1999	7	M80 (0,12 ml)	0,84
Correspondència de sortida	2000	8	M80 (0,12 ml)	0,96
Correspondència de sortida	2004	5	M70 (0,10 ml)	0,5
Correspondència de sortida	2004	1	M80 (0,12 ml)	0,12
Correspondència de sortida	2005	9	M80 (0,12 ml)	1,8

Correspondència de sortida	2006	8,5	M80 (0,12 ml)	1,02
Correspondència de sortida	2007	8	M80 (0,12 ml)	0,96
Correspondència de sortida	2008	11	M70 (0,10 ml)	1,1
Correspondència de sortida	2009	11	M70 (0,10 ml)	1,1
Correspondència de sortida	2010	9	M70 (0,10 ml)	0,9
			TOTAL ML	9,3

Arxiu i gestió documental

A nivell de Quadre de Classificació, l'Ajuntament està utilitzant el que va ser creat conjuntament per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, en la seva darrera actualització d'aquest any 2019. Manca, però, dur a terme una adaptació del model general a la realitat i necessitats concretes de la nostra corporació, així com establir les equivalències entre el quadre anterior i l'actual pel que fa a la documentació històrica.

Paral·lelament, ens cal reprendre la tasca de confecció del Calendari de conservació¹ de l'Ajuntament de Sant Pol. L'objectiu és acabar-lo el més aviat possible per tal de poder facilitar-lo al personal i aclarir les pautes a seguir a l'hora de procedir a l'eliminació reglada o bé a la transferència a l'arxiu d'aquelles sèries que siguin de conservació permanent.

Tot plegat és un procés lent i complicat, en el qual intervenen múltiples actors, per la qual cosa hi ha moltes qüestions a resoldre i, alhora, es fa difícil posar d'acord a les diverses parts que hi participen. A banda, caldria disposar d'una eina de gestió documental, per tal de garantir el procés de creació, emmagatzematge i conservació de la documentació electrònica i garantir l'autenticitat, la integritat i la fiabilitat dels documents i dels processos de signatura a mitjà i llarg termini.

Difusió i activitats

Aquest 2019 hem continuat la tasca de difusió que ja havíem iniciat els darrers anys, amb l'objectiu d'acomplir amb la nostra tasca de difondre el patrimoni documental i històric de la vila i de donar a conèixer al ciutadà la feina que fem i els fons històrics que custodiem.

• Mitjans de comunicació municipals

1. Pàgina web municipal

Enguany hem continuat en la línia d'intentar millorar la informació que oferim al web municipal www.santpol.cat/arxiu, reestructurant els continguts i afegint-hi el quadre de fons i les fitxes

¹ El Calendari de conservació és l'instrument de gestió, integrat dins del procés administratiu, que recull i difon les regles de conservació o Taules d'Avaluació Documental (TAD). S'elabora a partir del Quadre de classificació i permet planificar l'eliminació o la transferència de documentació cap a l'AMSP.

descriptives de cadascun d'aquests fons que custodiem. També mantenim actualitzats els continguts del nostre portal de transparència.

2. El Blog de l'Arxiu Municipal

Paral·lelament, ens semblava que calia completar la informació de servei que donem al web amb un altre tipus de continguts de caire més divulgatiu, que no hi tenien cabuda. És per això que ha nascut el Blog de l'Arxiu Municipal.

<https://arxiusantpol.wordpress.com/>

L'objectiu d'aquesta nova eina és la d'oferir enllaços a tots els recursos per a la història local de què disposem online, accessibles des d'un sol lloc. D'una banda, completem l'Arxiu Digital que presentem al web municipal, amb tot un seguit d'enllaços a continguts relacionats amb la història local, així com amb una hemeroteca digital de publicacions sobre Sant Pol, a les que s'hi accedeix directament amb un click. D'altra banda, també utilitzem el Blog per tal d'oferir notícies relacionades amb l'Arxiu o apunts sobre història local.

Els orígens de Sant Pol

12 AGOST, 2019 ~ ARXIUSANTPOL ~ EDITA

Sabies que... les primeres notícies de Sant Pol daten del segle X?

Tot i que tenim nombrosos vestigis que ens permeten remuntar-nos molt abans, les primeres fonts escrites que parlen de Sant Pol daten del segle X. Malgrat alguns autors citen documents del Bisbe Elies, corresponents al s. IX, a l'Arxiu Diocesà de Girona no tenen constància de la seva conservació.

De l'any 968 data el precepte del rei franc Lotari, pel qual es confirma a Sunyer com a abat dels monestirs de Sant Pol de Mar i Sant Feliu de Guíxols. El document, a banda de concedir la immunitat, és una plena confirmació dels béns del monestir, que ja existia anteriorment, i que obté, sobre el paper, prestigi, independència dels comtes i poder econòmic. La realitat era, però,

3. Ràdio Sant Pol: Bocins d'Història

S'ha consolidat la nostra col·laboració amb l'emissora local, i és que ja fa 2 anys que presentem mensualment el programa "Bocins d'Història", a Ràdio Sant Pol, en què repassem moments de la història del nostre poble, a partir dels documents que conservem a l'Arxiu municipal. Podeu veure els temes que hem tractat aquest 2019 a la taula següent:

PROGRAMA	DATA D'EMISSIÓ
Els documents més antics de Sant Pol	10-01-2019
Cartes des del Front	31-01-2019
El Cor Germanor	28-02-2019
Quintes i servei militar	28-03-2019

Eleccions Municipals	02-05-2019
La Maleta de Sant Pol	06-06-2019
Casetes de Bany	27-06-2019
La Setmana Tràgica a Sant Pol	01-08-2019
La Setmana Tràgica II: Crònica de Miquel Roura (santpolenc)	05-09-2019
Els Fets d'Octubre a Sant Pol	03-10-2019
L'arribada del tren a Sant Pol	07-11-2019
Arrendaments públics d'època moderna: fleca, taberna, carnisseria, etc.	05-12-2019

4. ENS

D'altra banda també hem ampliat la col·laboració amb la revista municipal, l'ENS. Des del mes de novembre hem pogut participar-hi de forma activa, fent propostes sobre alguns continguts i preparant articles de divulgació de la història local. El primer ha estat dedicat als Fets d'Octubre de 1934 i ha estat una experiència molt positiva, ja que, a banda d'utilitzar els nostres propis fons documentals, hem comptat amb la col·laboració d'alguns santpolencs, que ens han facilitat informació i fotografies de familiars i coneguts que hem pogut utilitzar. L'Arxiu és un servei al ciutadà i qualsevol iniciativa que ens permeti interaccionar amb la gent del poble la valorem com una oportunitat i procurem que sigui també un aprenentatge per a nosaltres.

• Xarxes Socials

Aquest 2020 hem continuat apostant per consolidar la nostra presència a les xarxes socials, que s'han convertit en una eina al servei de la difusió del patrimoni documental de què disposem a Sant Pol, així com de les tasques que duem a terme en el nostre dia a dia. Gràcies als nostres comptes de facebook, twitter i instagram, podem difondre les activitats que organitzem, mostrar el treball que fem i alguns dels documents que custodiem a l'AMSP.

Així, hem seguit amb el recordatori d'efemèrides i curiositats santpolenques, a través dels hashtags #TalDiaComAvui o #AraFa. Un dels temes a destacar ha estat la commemoració dels 85 anys dels Fets d'Octubre de 1934 o el 160 aniversari de l'arribada del tren a Sant Pol.

També hem recorregut a les xarxes per fer crides a col·laborar amb l'arxiu, mitjançant l'aportació de diferents materials: fotos, pel·lícules, programes antics de Festa Major, documentació personal, d'entitats o associacions, d'antigues empreses o comerços, etc. Aquesta iniciativa ha donat fruits, ja que alguns santpolencs ens han fet arribar fulletons i publicacions que tenien a casa seva.

I finalment hem dut a terme una nova proposta: el Calendari d'Advent de l'Arxiu Municipal. Es tracta d'un joc sobre el patrimoni local, amb elements que combinen la història, la memòria, l'arquitectura i la fotografia, en forma de calendari d'advent. La idea, inspirada en una iniciativa de la prestigiosa institució [English Heritage](#) l'any 2014, pretén adaptar a les xarxes socials la tradició del calendari de compte enrere d'advent fins a Nadal, originària de l'Alemanya protestant i estesa per tot Europa. Des de fa uns anys alguns arxius catalans han començat a fer els seus calendaris i enguany l'AMSP s'hi ha volgut sumar, publicant diàriament la fotografia d'algun element present als carrers de Sant Pol, amb un text que ajudava a descobrir de què es tractava. Els usuaris podien respondre a través de les mateixes xarxes socials i l'endemà se'n donava la solució. Ràdio Sant Pol també hi ha col·laborat i cada dia es podia escoltar el calendari, a través de les ones, amb una pista addicional. Estem molt contents del resultat, ja que hem rebut molt bones sensacions de part dels usuaris i aquesta iniciativa ens ha permès créixer a les xarxes socials i ampliar l'abast de les nostres publicacions més enllà del nostre target habitual.

Pel que fa a la nostra presència a twitter hem tancat l'any 2019 amb 520 seguidors, 276 piulades i la nostra interacció amb els usuaris arriba a la xifra de 147.520 impressions.

La pàgina de l'Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar a la plataforma facebook ha tancat l'any 2019 amb 347 seguidors i 318 entrades o publicacions. L'abast de les publicacions és força variable, amb un total anual de 49.275 visites al nostre perfil. Destaca l'entrada del 24 d'agost, en què vam arribar a un total de 2.700 persones, 284 clicks i 85 reaccions.

Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar
Publicat per Buffer (?) · 24 d'agost de 2019

#sabiesque L'Avinguda de la Riera era abans L'Avenida del Generalísimo? Recupera moments destacats de la nostra història, com el Ple de 1979 en què es van canviar els noms dels carrers amb referències franquistes. Visita ara La Maleta de Sant Pol, la nostra exposició virtual: <https://buff.ly/2jV0aLm> #ViuLaHistoriaSantpolencia Ajuntament de Sant Pol de Mar Ràdio Sant Pol

ACORD PLE 22-02-1979

CANVIS DE NOM

Plaza de la Victoria - Plaça de la Vila
Plaza 30 de enero - Plaça de l'Estació

2700 Persones d'abast

85 Reactions, Comments & Shares

60 M'agrada	21 On Post	39 On Shares
9 M'encanta	0 On Post	9 On Shares
7 Comentaris	4 On Post	3 On Shares
9 Comparticions	9 On Post	0 On Shares

284 Clics de publicació

109 Visualitzacions de fotos	10 Clics a l'enllaç	165 Other Clicks

CONTESTACIÓ NEGATIVA

1 Amaga la publicació	1 Hide All Posts
0 Notifica com a spam	0 Ja no m'agrada la pàgina

Reported stats may be delayed from what appears on posts

En relació al perfil d'instagram hem tancat el 2019 amb 438 seguidors, la majoria de les quals són dones (59%), i pel que fa a l'edat, la franja d'usuaris que predomina és entre 35 i 44 anys (un 32%), per bé que hem rejuenit el públic respecte l'any passat. Pel que fa a les publicacions anuals hem doblat la xifra de l'any passat amb un total 216.

• Activitats

Continuem col·laborant amb la Biblioteca de Can Coromines, a través de la organització d'algunes iniciatives conjuntes de difusió històrica i cultural.

1. Altres apunts i retalls

Al gener, en el marc de la Festa de Sant Pau, vam participar en la presentació del nou llibre d'història local dels germans Jordi i Pere Sauleda. La publicació, que porta per títol *Altres apunts i retalls*, és la setena de la col·lecció *El Sant Pol d'ahir i de sempre* i és la primera que no té caràcter monogràfic. Es tracta d'una miscel·lània de temes: els alcaldes, la riera o les trinxeres republicanes, entre d'altres.

2. La Maleta

Per tal de sumar-nos als actes celebrats arreu en motiu del Dia Internacional dels Arxius de la UNESCO, el 7 de juny va tenir lloc a la Biblioteca de Can Coromines la presentació del llibre de Núria Parera, *La Maleta*, premi Crítica Serra d'or de Literatura Juvenil. La protagonista del llibre és una maleta que passa de mà en mà i és testimoni dels esdeveniments més importants del segle XX.

3. Exposició virtual: La Maleta de Sant Pol

Enguany hem dut a terme una nova exposició virtual. Aprofitant la presentació del llibre *La Maleta*, hem volgut fer *La Maleta de Sant Pol*: un recorregut per alguns dels moments més destacats de la història del poble, a través dels documents i fotografies que ens en parlen.

La mostra reproduïx 11 moments de la història de Sant Pol, prenent com a punt de partida el 1872, quan

Ramon Planiol marxa a Cuba i s'enduu un bagul que li ha donat la seva mare. Ens hem volgut imaginar què hauria passat si aquell bagul/maleta hagués viatjat per diferents moments de la història santpolenca fins el 1979, quan es fa el canvi de nom dels carrers amb denominacions franquistes.

L'exposició, que compta amb una introducció a càrrec de Núria Parera, ha estat dissenyada i realitzada íntegrament per l'AMSP, a través de la plataforma Genially, i ens ha permès posar en valor part del fons documental que apleguem i oferir-lo a l'usuari en línia, de manera que pugui consumir-lo en el moment que vulgui i sense data de caducitat. Podeu accedir-hi des d'aquest enllaç: [La Maleta de Sant Pol](#)

4. Aquell Sant Pol: la platja i l'espigó

Per contribuir als actes celebrats arreu en motiu del Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual, la sala Ainaud de Lasarte va acollir el 25 d'octubre el passi de la pel·lícula "Aquell Sant Pol: la platja i l'espigó". Es tracta d'imatges familiars i d'estiueig de Miquelina Fiter, rodades als anys 40 del segle XX, que van ser donades a l'AMSP pel seu fill, Josep Fiter. L'acte va consistir en una presentació, a càrrec d'Eliseu Carbonell, Doctor en Antropologia, que va parlar del context històric i va fer reflexions al voltant de com l'estiueig i el turisme han transformat el nostre poble i la seva economia. A continuació es va visionar la pel·lícula, en què s'hi podien reconèixer alguns santpolencs, com Martí Pla, fundador dels Banys Lluís. Tot seguit, Eduard Costa va presentar el projecte documental *Les dones de la Mar*, que duu a terme junt amb Sònia Armengol i l'entitat A Tot Drap i, per acabar, es va fer un petit col·loqui, amb la intervenció del donant de les pel·lícules, Josep Fiter i de la Sra. Milagros Domínguez, que participa en el documental abans citat.

• Servei didàctic

El 2019 hem mantingut la nostra proposta didàctica, participant en la Guia de Turisme escolar del Maresme, on l'AMSP hi apareix per segona vegada, oferint els seus serveis i nous tallers. A més, també donem la possibilitat de poder adaptar les activitats a les necessitats concretes de cada centre educatiu.

ARXIU MUNICIPAL DE SANT POL DE MAR
Sant Pol de Mar

Activitats

Taller: Hi havia una vegada... L'Arxiu

Activitat que consisteix en l'explicació d'un conte interactiu, per tal que els alumnes s'incluin en el coneixement de les funcions dels arxius i en la valoració del patrimoni documental, d'una manera lúdica i divertida.

Nivell: Educació primària (cicle infantil)
Durada: 1 hora
Nombre d'alumnes per sessió: 25 alumnes
Preu: Gratuït

Taller: L'escola dels meus avis

Recorregut per les imatges i documents que ens permeten una aproximació a com eren les escoles dels avis, per tal d'apropar els alumnes a la feina dels arxius i comprendre el valor dels documents com a font per conèixer el passat.

Nivell: Educació primària (cicle mitjà i superior)
Durada: 1 hora
Nombre d'alumnes per sessió: 25 alumnes
Preu: Gratuït

Taller: Sant Pol 1714: història i llegenda

Activitat que facilita la observació i anàlisi de documents d'arxiu, amb l'objectiu d'aproximar-se als fets de la Guerra de Successió a Sant Pol. Consisteix en el visionat d'un audiovisual i l'elaboració d'un dossier d'activitats, per entendre com es construïx el relat històric i com sorgiren, més tard, les llegendes.

Nivell: Educació secundària (ESO i Batxillerat)
Durada: 1 hora 30 min.
Nombre d'alumnes per sessió: 25 alumnes
Preu: Gratuït

Vista Guiada: Sant Pol 1936-39. Escenaris de la Guerra Civil

Activitat que consisteix en una passejada pels escenaris de la Guerra Civil a Sant Pol. Itinerari s'estructura en diferents temàtiques, amb l'objectiu de relacionar-les amb espais físics concrets, per ajudar a comprendre la realitat viscuda al poble durant el conflicte i les conseqüències per a la població.

Nivell: Educació secundària (ESO i Batxillerat)
Durada: 1 hora 30 min.
Nombre d'alumnes per sessió: 25 alumnes
Preu: Gratuït

També hem mantingut la nostra col·laboració amb l'Institut Sant Pol, amb la organització del taller "Sant Pol 1714: història i llegenda", dirigit als alumnes de 3er d'ESO. L'activitat, que es va dur a terme a les 4 classes que té el curs, de forma independente, va consistir en una introducció sobre història local, seguida de la visualització d'un audiovisual i de la confecció d'un dossier d'activitats per part dels alumnes. D'altra banda, també hem col·laborat en el projecte de Rutes Literàries que van dur a terme els alumnes de 3er d'ESO i que enguany tornarem a repetir, amb una implicació molt més important per part nostra.

Finalment hem ofert assessorament en els Treballs de recerca a dues alumnes de Batxillerat, posant-nos al servei dels professors i duent a terme un seguiment personalitzat de cada cas, que ens ha permès guiar-les en aquest procés.

SANT POL ASSETJAT

Malgrat tot, els barbònics estan determinats a recuperar Sant Pol, indret clau per possibilitar la comunicació per mar amb Barcelona, i no paren les escaramusses. El 12 de febrer, inicien l'ofensiva definitiva, amb el suport per terra i mar de tropes provinents del setge de Barcelona. Ermengol Amill ja no es troba a Sant Pol, però tot i així reuneix un cos de 4.000 pagesos per acudir en auxili de les tropes allí destacades.

Per què creus que Sant Pol era un lloc estratègic important?

- Perquè facilitava la comunicació per mar amb Barcelona
- Perquè disposava d'un grau ample a la Riera de la Vallalta, que estava inundat i era idoni pel fondeig i resguard de les embarcacions
- La distribució de la població centrada en un únic turó fàcil de defensar
- Totes les anteriors són correctes

GLOSSARI

ESCARAMUSSA: Combat aïllat entre alguns enemics, entre destacaments, que es troben d'improvís, unant a la descoberta, etc

SETGE: Acció militar que consisteix a envoltar amb gent armada un lloc, per combatre'l, privar-lo de comunicacions i opoderar-se'n

GRAU: Punt de la riba que serveix de desembarcador / Port de mar

Projectes de l'AMSP

El 2020 disposarem del nou Equipament d'Arxiu ja reformat, de manera que esperem poder treballar en millors condicions i poder oferir un millor servei als nostres usuaris. El mes de novembre celebrarem els 20 anys d'obertura del Servei d'Arxiu Municipal i volem que això ens serveixi de pretext per traspasar les parets de l'arxiu i sortir al carrer a celebrar-ho amb els santpolencs, de manera que ens erigim com un veritable equipament al servei del poble. És per això que tenim previstes tot un seguit d'activitats i col·laboracions amb diferents entitats de la vila, que anirem concretant en els propers mesos. També tenim la intenció d'encetar un Premi a la recerca local, per tal d'incentivar els joves a presentar propostes que tinguin a veure amb la història de Sant Pol.

A nivell de fons l'objectiu immediat és acabar la organització i inventari de la documentació d'urbanisme que tenim pendent. Caldrà deixar per a més endavant la catalogació del fons del Jutjat de pau i la resta de fons no municipals.

Pel que fa a les eines de treball, estem pendents de l'arribada de la nova versió de la base de dades del GIAM (Gestió Integral Arxius Municipals), que la Diputació de Barcelona està acabant d'enllestir per fer-la arribar als centres que formen part de la Xarxa d'Arxius Municipals.

En relació a les eines arxivístiques, cal actualitzar el Reglament de l'Arxiu Municipal i adaptar el Quadre de Classificació a les particularitats del nostre ajuntament. També fóra bo disposar del Calendari de conservació, per tal de donar pautes al personal per saber quina documentació cal conservar i quina és possible eliminar, de forma segura i d'acord amb la normativa vigent i els procediments establerts.

En relació a la tasca de difusió, cal treballar per mantenir i, si és possible, augmentar la presència de l'AMSP a la xarxa i el contacte amb el nostre públic. A banda de continuar amb l'activitat que duem a terme, tenim la voluntat d'explicar i compartir la feina que fem durant el dia a dia, per tal que els usuaris s'hi familiaritzin i ens puguin fer arribar els seus dubtes i peticions.

També apostem per la continuïtat de les activitats, que duem a terme en col·laboració amb la Biblioteca de Can Coromines, i que fem coincidir amb la commemoració del Dia Mundial dels Arxius i del Dia Mundial del Patrimoni audiovisual, així com per la creació de noves exposicions virtuals, que ens permetin continuar oferint contingut permanent online.

Pel que fa al servei didàctic, el 2020 mantindrem la col·laboració amb l'Institut Sant Pol, participant en el projecte de Rutes Literàries i també oferint els nostres recursos i assessorament en relació al Treball de Recerca dels alumnes de Batxillerat.

Sant Pol de Mar, gener de 2020